

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26Co/211/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2714200255
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jozef Mačej
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2714200255.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Jozefa Mačej a sudcov JUDr. Kataríny Slováčkovej a JUDr. Daniela Ilavského v právnej veci žalobkyne: GENERAL FACTORING, a.s., so sídlom Košická 56, 821 06 Bratislava, IČO: 35 838 825, zast. splnomocnenkyňou: HMG & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Štefanovičova 12, 811 04 Bratislava, IČO: 35 885 459, proti žalovanému: E. H., nar. XX. I. XXXX, bytom XXX XX I., R. B.. č. XX, o zaplatenie 4.692 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Skalica z 9. decembra 2014 č. k. 5C/66/2014-51, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e** .

Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvého stupňa žalobu žalobkyne zamietol a žalovanému nepriznal náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne poukazom na ustanovenie § 23a ods. 1 ZoOS (zákona číslo 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov), § 52 ods. 1, § 100 ods. 1, § 101 a § 103 O.z. účinného od 1.5.2004 do 31.12.2007 (zákon číslo 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov), ustanovením § 497 Ob.z. (zákon číslo 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov), ustanovením § 2, § 4 ods. 1 a 2, § 23 a ods. 1 a 2 ZoSU (zákona číslo 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov), ust. § 5b ZoOS (zákona číslo 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa) v znení účinnom od 1.5.2014, a vecne závermi o existencii právneho vzťahu účastníkov založeného zmluvou o splátkovom úvere zo 16. novembra 2015, ktorú vzhľadom na charakter zmluvných strán, spôsob jej uzatvorenia a predmet dohodnutého

plnenia považoval za spotrebiteľskú, pričom na posúdenie práv a povinností účastníkom z nej plynúcich aplikoval rešpektujúc eurokonformný výklad ochrany spotrebiteľa zavedený smernicou Rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách jednotlivé ustanovenia Občianskeho zákonníka týkajúce sa spotrebiteľa ako aj ustanovenia zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Samotnú zmluvu považoval za platne uzatvorenú, obsahujúcu všetky náležitosti zmluvy stanovené ustanovením § 497 Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov ako aj náležitosti stanovené ustanovením § 4 ods. 2 ZoSU v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, avšak v zmluve uvedený údaj o RPNM vo výške 6,31% považoval vzhľadom na vlastný výpočet vychádzajúci z údajov uvedených zmluve za výrazne nepravdivý (správna výška RPNM je o 100% vyššia ako hodnota uvedená v zmluve) a v tejto časti predmetnú zmluvu vyhodnotil tak, akoby údaj o RPNM chýbal a konanie právneho predchodcu žalobkyne majúceho za následok uvedenie takéhoto nepravdivého údaju v spotrebiteľskej zmluve za klamlivé. Spotrebiteľský úver na základe tejto zmluvy poskytnutý považoval za bezúročný a bez poplatkov, z ktorého dôvodu potom žalobu žalobkyne v časti uplatnenej sumy 1

876,26 eur, ktorá predstavovala vyčíslené úroky odo dňa postúpenia pohľadávky a v časti uplatňovaného úroku vo výške 11,10% ročne z istiny 3 947,07 eur od 22. decembra 2010 do zaplatenia zamietol. Zbytkový nárok žalobkyne na vrátenie zostatku istiny úveru vo výške 1 810,30 eur (ako rozdielu medzi poskytnutou čiastkou vo výške 3 319,39 eur a sumou, ktorú žalovaný na tento úver uhradil vo výške 1 509,09 eur) zamietol pre premlčanie, dôvodiac rešpektovaním ochrany práv žalovaného ako spotrebiteľa a jeho legitímnych očakávaní pre použitie najpriaznivejšej právnej úpravy na posúdenie právnych vzťahov v ktorých vystupuje, a v tejto súvislosti aj s ustálenou súdnou praxou (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. januára 2011 spisovej značky 5MCdo 20/2009, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 23. novembra 2011 spisovej značky 17Co 167/2011, rozsudok Krajského súdu v Prešove z 11. júna 2013 spisovej značky 6Co 218/2012, rozsudok Krajského súdu v Prešove spisovej značky 6Co 26/2012 až 6Co 81/2012, uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 19. júna 2013 spisovej značky I ÚS 402/2013) a rešpektovaním povinnosti uloženej mu ustanovením § 5b zákona číslo 250/2007 Z.z. (v znení účinnom od 1. mája 2015) posúdiac otázku premlčania takéhoto nároku podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka (§ 100 a 103 O.z.) - teda úpravy priaznivejšej pre žalovaného. Rozhodnutie o náhrade trov konania právne odôvodnil poukazom na ust. § 142 ods.1 O.s.p. a vecne neuplatnením si trov konania žalovým.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa, napadnutý rozsudok navrhla zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, eventuálne zmeniť vyhovením žalobe v rozsahu žalovanej istiny 364,68 eur, s 9% ročným úrokom z omeškania počítaným zo sumy 36,09 eur od 21. januára 2010 do zaplatenia, zo sumy 39,32 eur od 22. februára 2010 do zaplatenia, zo sumy 35,30 eur od 21. marca 2010 do zaplatenia, zo sumy 36,12 eur od 21. apríla 2010 do zaplatenia, zo sumy 34,47 eur od 21. mája 2010 do zaplatenia, zo sumy 35,31 eur od 21. júna 2010 do zaplatenia, zo sumy 33,63 eur od 21. júla 2010 do zaplatenia, zo sumy 33,19 eur od 21. augusta 2010 do zaplatenia, zo sumy 34,06 eur od 21. septembra 2010 do zaplatenia a zo sumy 47,19 eur od 21. októbra 2010 do zaplatenia, namietajúc nesprávne právne posúdenie veci súdom 1. stupňa z dôvodu nepoužitia správneho ustanovenia právneho predpisu, nedostatočne a nesprávne zisteného skutkového stavu, nesprávny postup súdu vo vzťahu k premlčaniu a jeho následkom (určenie trojročnej namiesto štvorročnej premlčacej doby), nutnosť posúdenia právneho vzťahu účastníkov konania založeného úverovou zmluvou zo 16. novembra 2015 podľa právnej úpravy obsiahnutej v Obchodnom zákonníku a to z dôvodu obsahu a charakteru práv a povinností v nej dohodnutých ako právnej úpravy platnej a účinnej v čase jej uzatvorenia poukazujúc na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 32Cdo 3337/2010, uznesenie Krajského súdu v Trnave č.k. 9Co 224/2011 - 128 z 27. novembra 2012, rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 11Co 456/2012 z 5. februára 2014, uznesenie Krajského súdu v Trnave č.k. 24Co 417/2012 z 25. marca 2014, uznesenie Krajského súdu v Nitre č.k. 9Co 162/2000 z 22. novembra 2012, uznesenie Krajského súdu v Nitre č.k. 25Co 297/2013 z 31. januára 2014, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 14Co 142/2014 z 30. januára 2014, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 14Co 163/2013 z 25. februára 2014, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 17Co 170/2013, uznesenie Krajského súdu Žilina č.k. 8Co 423/2013 z 31. marca 2014, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 15Co 28/2013 z 30. októbra 2013 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č.k. 6MCdo 4/2012 z 27. marca 2013 ako aj na to, že pri rešpektovaní štvorročnej premlčacej lehoty nie je možné považovať splátky úveru splatné v období od 17. januára 2010 do 20. októbra 2010 v sume 364,68 eur s príslušenstvom za premlčané. Pripojila z výpisu úverového účtu číslo XXXXXXXXXXXX za obdobie od 1. januára 2009 do 6. augusta 2011.

Žalovaný odvolací návrh nepodal.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastník konania (§ 201 a § 204 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) prejednal podľa § 212 ods. 1 a ods. 2 písm. b) O.s.p. v medziach odvolania celú vec, pretože od výslovne napadnutého rozhodnutia vo veci samej (napadnutého ako celok - navrhovalo sa zrušenie rozhodnutia) bol závislý i výrok rozsudku o trovách konania a to podľa § 214 ods. 2 O.s.p. bez pojednávania (pretože tu nevznikla potreba dopĺňania ani opakovania dokazovania a nebol tu ani verejný záujem vyžadujúci si nariadenie pojednávania) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné, pretože rozsudok

súdu prvého stupňa je vecne správny. Rozsudok odvolacieho súdu bol verejne vyhlásený dňa 30. júna 2015 (§ 156 ods.1 a 3 O.s.p.).

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom na vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil. Nie je dôvod nestotožniť sa s argumentáciou súdu prvého stupňa uvedenou v odôvodnení napadnutého rozsudku a podporujúcou zvolený spôsob rozhodnutia (a v ostatnom na ňu aj odkazuje), teda najmä na záver o tom, že hoci má zmluva o spotrebiteľskom úvere charakter absolútneho obchodu, neprestáva byť zmluvou spotrebiteľskou. Podľa názoru odvolacieho súdu pri spotrebiteľských zmluvách, ktoré predstavujú širší pojem, má z hľadiska aplikovateľnosti absolútnu prednosť Občiansky zákonník, keďže aplikácia obchodného zákonníka prichádza do úvahy až po uplatnení spotrebiteľského práva. Inými slovami musí z hľadiska poradia aplikovateľnosti v prípade spotrebiteľských zmlúv Obchodný zákonník celkom alebo z časti ustúpiť nutnej prioritnej aplikácii spotrebiteľského práva v širšom slova zmysle, t.z. aplikácii Občianskeho zákonníka. Normy obchodného práva sú totiž v prípade spotrebiteľských zmlúv použiteľnými len vtedy, ak neodporujú úprave, ktorá tu má z povahy veci prednosť, teda úprave spotrebiteľských vzťahov v Občianskom zákonníku a predpisoch vydaných na jeho vykonanie.

V tejto súvislosti odvolací súd dáva do pozornosti skutočnosť, že s účinnosťou od 1.4.2015 do ods. 2 ust. § 52 Občianskeho zákonníka bola doplnená novelou Občianskeho zákonníka, vykonanou zákonom č. 102/2014 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho, tretia veta (s účinnosťou od 1. apríla 2015), podľa ktorej „Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva“. Ide o zásadnú zmenu, ktorá bude mať dosť závažné dôsledky. Dosiaľ sa na obchodné spotrebiteľské zmluvy v zmysle § 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa vzťahovala úprava o neprijateľných podmienkach. Ide o prelom v pôsobnosti Občianskeho zákonníka vo vzťahu k Obchodnému zákonníku. Podľa tejto úpravy je už bez akýchkoľvek úvah (nevynímajúc aj žalobkyňou citované úvahy nachádzajúce sa v konkrétnych rozhodnutiach či už krajských súdov alebo aj Najvyššieho súdu SR) potrebné pre zmluvy uzatvárané spotrebiteľmi, t. j. spotrebiteľské aj obchodné zmluvy, použiť ustanovenia Občianskeho zákonníka a nie Obchodného zákonníka. Zásadná zmena nastáva v dĺžke premlčacej doby. Podľa Občianskeho zákonníka (§ 101) je všeobecná premlčacia doba trojročná, podľa Obchodného zákonníka štvorročná (§ 397 OBZ). Na uplatnenie práv zo spotrebiteľských zmlúv bude potrebné aplikovať úpravu v Občianskom zákonníku, teda trojročnú premlčaciu dobu. V súvislosti s premlčaním treba upozorniť aj na nové ustanovenie v zákone č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. V zmysle novely vykonanej zákonom č. 102/2014 Z.z. s účinnosťou od 1. mája 2014 v zmysle § 5b ako to správne to správne aplikoval aj súd prvého stupňa orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával. Vzhľadom na skutočnosť, že k tejto novej úprave v zákone o ochrane spotrebiteľa niet prechodného ustanovenia, musia túto otázku súdy skúmať aj pri návrhoch, ktoré došli pred 1. májom 2014, teda pri všetkých sporoch v čase ich rozhodovania.

V tejto súvislosti odvolací súd podobne ako Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozsudku z 21. apríla 2015, sp. zn. 3MCdo 14/2014 konštatuje, že v preskúmanom prípade je aj bez vyriešenia otázky, či je opodstatnená námietka žalobkyne o tom, že premlčanie práva malo byť súdom prvého stupňa v čase jeho rozhodovania o nárokoch žalobkyne uplatnených v tomto konaní (9. decembra 2014) posudzované podľa ustanovení Obchodného (a nie Občianskeho) zákonníka zrejme, že ak by odvolací súd zrušil odvolaním napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, musel by súd prvého stupňa opätovne vziať na zreteľ § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, pričom by ako „orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy“ bol povinný prihliadnuť na zákonný dôvod, ktorý bráni priznať plnenie požadované žalobou. Musel by tiež zohľadniť § 52 ods. 2 vetu tretiu Občianskeho zákonníka, podľa ktorého všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ,

sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Obe tieto ustanovenia sú už účinné a nakoľko právne predpisy, ktorých súčasťou sú, nemajú prechodné ustanovenia, vzťahujú sa aj na právne vzťahy založené pred dňom ich účinnosti. Z vyššie citovaných ustanovení vyplýva, že v prípade zrušenia rozsudku napadnutého odvolaním by súd prvého stupňa (opäť) posudzoval plynutie premlčacej doby podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, v dôsledku čoho by rozhodol tak, ako v rozsudku, ktorý žalobkyňa navrhuje zrušiť.

Vzhľadom na vyššie uvedené potom odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil ako v časti rozhodnutia súdu vo veci samej, tak aj v časti rozhodnutia o trovách konania, nakoľko tento správne v súlade s ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p. žalovanému ako účastníkovi majúcemu v spore plný úspech náhradu trov konania nepriznal z dôvodu, že tento si právo na náhradu trov v konaní neuplatnila.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 142 ods. 1 písm. O.s.p., a žalovanému, ktorý mal vo veci plný úspech náhradu trov konania nepriznal z dôvodu, že si právo na náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil.

K prijatiu tohto rozsudku došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.